

Persbericht

Veel Vlamingen weten niet dat ze verzekerd zijn: rechtsbijstandsverzekering onderbenut

7 Vlamingen op 10 zonder advocaat voor de politierechtbank

Brussel, 23 januari 2018 - 74% van de Vlamingen heeft een rechtsbijstandsverzekering of denkt er één te hebben. Toch weet slechts een kleine minderheid (1 Vlaming op 4) wat die verzekeringspolis inhoudt. Maar liefst zeven op de tien Vlamingen die moeten verschijnen voor een Vlaamse politierechter doen geen beroep op een advocaat. Velen weten niet dat aan hun auto-, familiale of brandverzekering vaak ook een rechtsbijstandsverzekering is gekoppeld, waarmee ze een beroep kunnen doen op een advocaat naar keuze, waardoor ze zich heel wat problemen en geld kunnen besparen. Daarom start de Orde van Vlaamse Balies een bewustmakingscampagne via sociale media.

Twee bevestigingen, in opdracht van de Orde van de Vlaamse Balies (OVB)*, tonen aan dat de algemene kennis over de rechtsbijstandsverzekering vandaag ondermaats is. De OVB vermoedde al lang dat de Vlaming zijn rechtsbijstandsverzekering onvoldoende kent en bijgevolg onderbenut. Dat wordt nu voor het eerst ook aangetoond met cijfers.

1 op 5 Vlamingen ooit voor de rechter

De kans dat men ooit in aanraking komt met de rechtbank is groot. Uit de onlinebevestiging, uitgevoerd in opdracht van de Orde van Vlaamse Balies*, blijkt dat maar liefst 22 % van de ondervraagden naar eigen zeggen al eens voor een rechter moest verschijnen. Bij de mannen loopt dat zelfs op tot 28%. 44% van wie al eens voor de rechtbank moest verschijnen, heeft toen niet nagekeken of ze over een rechtsbijstandsverzekering beschikten.

Met een polis rechtsbijstand kan de burger zich bij een juridische procedure laten bijstaan door een advocaat naar keuze. De rechtsbijstandsverzekeraar betaalt de kosten. De OVB raadt daarom aan om steeds goed na te gaan of aan de afgesloten polissen een rechtsbijstandsverzekering is gekoppeld,

indien nodig zo'n verzekering af te sluiten en zich bij de verzekeraar vooral altijd goed te bevragen. De OVB roept ook de verzekeraars zélf op om meer aandacht te schenken aan de bewustmaking rond dit type verzekering.

“We nemen een verzekering voor grote medische kosten, maar niet voor juridische problemen”, zegt meester Gracy Saerens, bestuurder van de OVB. “In beide gevallen heeft de Vlaming recht op professionele begeleiding. Een politieke incentive zou Vlamingen over de streep kunnen trekken om zich meer te verzekeren voor juridische risico's.”

Kennis bij jongeren ondermaats

Het online onderzoek toont aan dat de kennis over rechtsbijstand bij de jongste leeftijdscategorie (18 tot 34 jaar) het laagst is. Het aandeel respondenten dat aangaf nog nooit van rechtsbijstand gehoord te hebben, is binnen die categorie (16%) bijna drie keer zo groot dan bij de andere leeftijdscategorieën (6% bij de 35- tot 54-jarigen en 5% bij de 55-plussers). Bijna 1/3 (29%) van de jongeren geeft aan niet te weten wat rechtsbijstand is, een significant verschil met de oudere generaties (10% bij de 35- tot 54-jarigen en 8% bij de 55-plussers).

Uit een tweede bevraging op de zitting van zeven Vlaamse politierechtbanken(*) blijkt dat net die leeftijdscategorie het vaakst aanwezig was in de rechtbank (44%). Onder de beklaagden en slachtoffers die bijgestaan werden door een advocaat, zegt 38% van de jongeren die niet via een rechtsbijstandverzekering te hebben ingeschakeld. Dat staat in schril contrast met de aanwezige 55-plussers, waarvan maar 6% hun advocaat via een andere weg had ingeschakeld.

7 op 10 Vlamingen zonder advocaat voor de politierechter

Uit het onderzoek bij de Vlaamse politierechtbanken blijkt dat maar liefst zeven op de tien personen die moeten verschijnen voor een Vlaamse politierechter geen beroep doen op een advocaat. 2 op 3 zaken werden bovendien behandeld zonder bijstand van een advocaat en meer dan 41% van de zaken werd behandeld bij verstek (de beklaagde was niet in persoon aanwezig noch vertegenwoordigd door een advocaat). Bijna de helft (47%) van de aanwezige slachtoffers en beklaagden wist niet (zeker) dat ze via een rechtsbijstandsverzekering een beroep konden doen op een advocaat naar keuze. Indien ze dat hadden geweten, had 62% van hen wel de bijstand van een advocaat gevraagd. De nood aan sensibilisering is dus groot. Ook door de verzekeringsmakelaars.

Slachtoffers en beklaagden die hun verzekeraar inlichtten voor de rechtbank te moeten verschijnen, werden in 6% van de gevallen afgeraden een advocaat te raadplegen. In 21% van de gevallen werden ze niet geïnformeerd over de mogelijkheid om bijstand te krijgen van een advocaat betaald door de rechtsbijstandsverzekeraar.

Gracy Saerens, bestuurder bij de OVB: *“Veel mensen zijn er zich vandaag niet van bewust dat zij beschikken over een rechtsbijstandsverzekering, bijvoorbeeld gekoppeld aan hun familiale verzekering. Verzekeraars leggen hier ook niet altijd de nodige nadruk op . Uit ons onderzoek blijkt dat 7 op 10 mensen zonder advocaat voor de politierechtbank verschijnen, terwijl ze in de meeste gevallen recht hebben op professionele bijstand door een advocaat. Daarom start de Orde van Vlaamse Balies hiervoor een bewustmakingscampagne via sociale media.”*

Vrije keuze van advocaat

1 op 2 Vlamingen denkt dat de rechtsbijstandsverzekering zelf de advocaat zelf aanwijst. Die misvatting leeft nog sterker bij vrouwen en 55-plussers. 9 op de 10 Vlamingen zouden overwegen de advocaat te nemen die hun verzekeraar voorstelt. De macht van de verzekeraar is dus groot.

Uit het onderzoek in de politierechtbanken blijkt dat 44% van de slachtoffers en beklaagden niet wist dat ze met een rechtsbijstandsverzekering vrij een advocaat konden kiezen. Zelfs 34% van degenen die zo'n verzekering hebben, blijkt onwetend over die vrije keuze. Die groep gaat er dus verkeerdelijk van uit dat de verzekeraar het recht heeft een specifieke advocaat op te leggen. De OVB benadrukt nogmaals dat men met een rechtsbijstandsverzekering altijd de vrijheid heeft een eigen advocaat te kiezen.

Op www.advocaat.be kan u terecht voor meer informatie over het onderwerp rechtsbijstand.

Einde Persbericht

Voor meer informatie of voor interviews met mr. Gracy Saerens, bestuurder van de OVB:

Sophie Engels - sophie.engels@famousrelations.be

***Over de twee onderzoeken, uitgevoerd door onderzoeksbureau iVOX in opdracht van de OVB.**

1. Tussen 27 oktober en 6 november 2017 vulden 1000 Vlamingen representatief geselecteerd op geslacht, leeftijd en diploma een online enquête in. De maximale foutenmarge bedraagt 3,02%.

2. Van 6 tot 23 november volgde als tweede onderzoek een bevraging van 456 personen (gedagvaardden, slachtoffers en advocaten) op de zitting van 7 politierechtbanken van Antwerpen, Sint-Niklaas, Ieper, Kortrijk, Beringen, Genk, Hasselt, Mechelen en Turnhout. In totaal ging het om 1.286 rechtszaken, waarvan 533 bij verstek werden behandeld. Van de 753 personen die wel in de rechtbank opdaagden of zich lieten vertegenwoordigen door een advocaat, namen er 456 deel aan het onderzoek. Die groep bestond uit 262 gedagvaardden (126 met advocaat, 136 zonder), 14 slachtoffers (6 met advocaat, 8 zonder) en 165 advocaten die hun cliënten vertegenwoordigden (voor 150 gedagvaardden en 15 slachtoffers). De maximale foutenmarge bij een steekproef van 456 respondenten bedraagt 4,54%.

Over de Orde van Vlaamse Balies

De Orde van Vlaamse Balies is het overkoepelend orgaan van alle advocaten die aan de 13 Vlaamse balies verbonden zijn. De Orde van Vlaamse Balies heeft tot doel voor een behoorlijke en efficiënte rechtsbedeling te ijveren, de praktijkuitoefening te bevorderen en overleg te plegen over alle onderwerpen die voor de advocatuur en de rechtzoekende van belang zijn. De meer dan 10 000 Vlaamse advocaten kiezen hun afgevaardigden voor de algemene vergadering. De algemene vergadering vormt het parlement, stippelt de belangrijkste beleidslijnen uit en duidt de leden van de raad van bestuur aan. De Orde van Vlaamse Balies is sinds 1 mei 2002 operationeel (inwerkingtreding K.B. 17.02.2002), maar was sinds 7 februari 1998 als 'Vereniging' actief.